

Így írtak Budakesziről száz éve...

Budakeszi a főváros mellett, a Jánoshegy tövében fekvő nagyközség, 712 házzal és 4900 lakossal, a kik németajkúak és róm. kath. vallásúak. Postája és távirója helyben van, vasútállomása pedig Budapest, mellyel társaskocsi-közlekedést tart fenn.

Plébániája 1332-33-ban már fennállott. Ekkor egyháziilag a veszprémi püspökség budai főesperesi kerületéhez tartozott. A középkorban e helység két részből állott: Al-Keszöböl és Fel-Keszöböl. Az utóbbinak helyét Galgóczy a mai falutól nyugatra, a szőlők felé elterülő rét szélén, az Óde Kirchenwiese dűlő helyén keresi. A XV. században több nemes család volt itt birtokos; 1430-ban a Dobos, 1469-ben a Dobozy, 1435-ben a Keserű, 1465-ben a Fodor, 1743-ban a Jankó, 1465-ben a Nemes és 1473-ban a Szomor családok szerepelnek Felkeszi előnévvel. Az 1423-1482. években egy Felkeszi családot is említene az oklevelek.

1559-ben a török hódoltságához tartozott és ekkor 29 adóköteles háza volt. 1626-29-ben még fennállott és az egész helység a reformált hitet követte. A XVII. század közepén elpusztult. Alkeszöt 1698 táján németekkel telepítették be, kiknek a vármegye 1698-ban 3 évi adómentességet adott. Az egykori Felkeszi teljesen elpusztult; az 1690. évi összeírásban még fel van véve az elpusztult helységek között, de azután már nem szerepel.

Az újonnan települt helység azután Budakesz, később Budakeszi néven volt

ismeretes. Mostani plébániáját 1699-ben alapították, Boldogasszony tiszteletére szentelt templommal, mely 1761-66 között épült. Az 1770. évi úrbéri rendezés alkalmával 66 28/32 úrbéri telket írtak össze. A község határában levő máriamarki trinitárius rend kolostorának temploma 1740-ben épült.

Erzsébet királyné-szanatórium

Fekőcsarnok

Budakeszi. Erzsébet szanatórium a Jánoshegyen
Elisabeth Sanatorium mit Johannesberg.

1781. szeptember 11-én a rend feloszlatván, azóta a templomban többé nem tartottak isteni tiszteletet. A kolostor ma is fennáll s részben lakásul szolgál, a templom ellenben elpusztult.

1848-ig a gróf Zichy család és a koronauradalom volt a helység földesura. A községben nagybirtokos a m. kir. koronauradalom, melynek 3000 és a főváros, melynek 1000 hold erdeje van itt. A község határa már a rómaiak alatt lakott terület volt, mert itt egy egész római temetőt találtak.

A község lakosai katolikus gazdakört tartanak fenn. Van itt hitelszövetkezet, takarékpénztár, országos munkás rokkant- és nyugdíj-egyleti fiók és egy festékgár is, mely Halfer József tulajdona. Itt van továbbá a község határában az országszerte híres Erzsébet királyné-szanatórium, a tüdőbetegek számára. A remek fekvésű telepen álló impozáns épületek több kilométernyi távolságból látszanak és a szanatórium nyitott, széles folyosóiról remek kilátás nyílik. A híres telep épületei és berendezése mintaserűek; mindenütt szinte kínos tiszasággal találkozunk, melyet elősegít az ozonlás, portmentes levegő. A nagy-kiterjedésű park egyenes és néhol kissé menedékes útai az üdülők sétáira szolgálnak. Budakeszi különben a fővárosi középosztály egyik kedvenc kiránduló és nyaralóhelye, a hova nyaranta százával menekülnek a fővárosiak.

*Magyarország Vármegyei és Városai:
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye
szerkesztette dr. Borovszky Samu
kiadta az Országos monográfiai Társaság
Budapest 1910.*

Elbontották a Kakas-büfét

Egy közel huszonöt éves patthelyzet oldódott meg a budakeszi buszvégállomáson. Január 21-én, történetesen éppen a Magyar Kultúra Napján, végre megkezdődött a Kakas-büfé elbontása. Ezzel elhárult az akadály a terület fejlesztése elől.

A település számára igen sok gondot okozó épület története a rendszerváltás előtti időszakra vezethető vissza, amikor a tulajdonosnak sikerült a helyi tanácsnál beszerezni az engedélyeket a faépület létesítésére és abban vendéglátó ipari szolgáltatás végzésére. Az akkori tanács azonban olyan feltételekkel kötött

szerződést a tulajdonossal, hogy a város számára később településfejlesztési szempontból terhessé vált épületet törvénye-

sen eltávolítani lehetetlennek tűnt. A rendszerváltás után akkor vált igazán sürgetővé a probléma megoldása, amikor elkészült a település első rendezési terve, amely szerint az autóbussz-pályaudvart kijebb telepítették volna. Később a BKV a végállomás épületének nagyszabású átépítését tervezte, ami részben a Kakas-büfé helyzetének megoldatlansága, részben a végállomás áthelyezési terve miatt szintén meghiúsult. Az új városvezetés, miután minden lehetőséget megpróbált az épület eltávolítása, egy végeláthatatlan bírósági peres eljárásban próbálta érvényesíteni az igazát, melyre 2009. január 21-ig kellett várni.

